

EEN NEGER IN HET DORP!

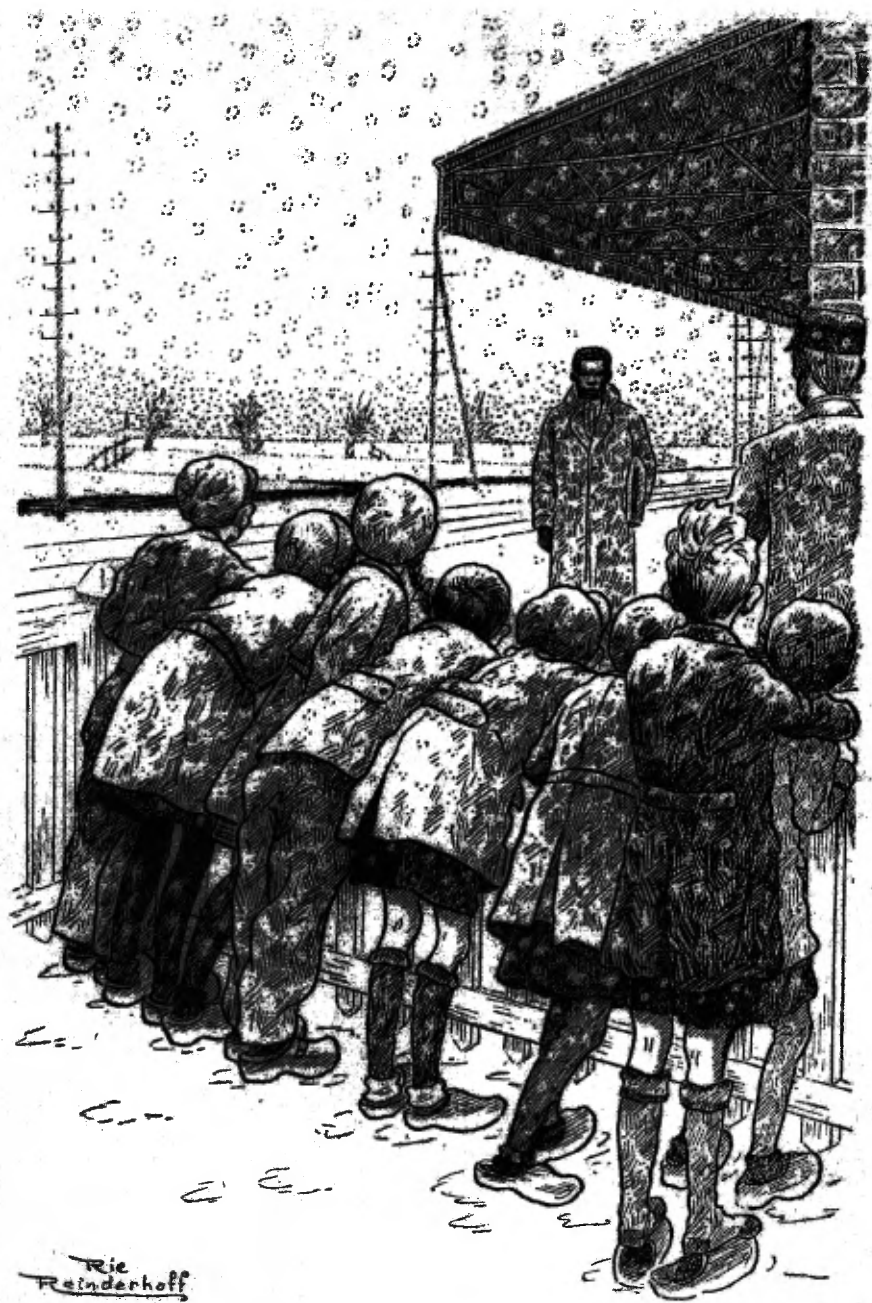
Rie
Reinderhoff

NEL VERSCHOOR-
VAN DER VLIS

G.F.CALLENBACH N.V. NIJKERK

**EEN NEGER
IN HET DORP!**

Rie
Reinderhoff

NEL VERSCHOOR-VAN DER VLIS

EEN NEGER
IN HET DORP!

Illustraties van Rie Reinderhoff

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

DE CLUB VAN ACHT

Het is een koude dag midden in de winter. In het open land ligt een klein dorp, diep weggedoken onder een grauwe lucht.

De huizen van het dorp staan verspreid langs twee wegen: de Bovenweg en de Benedenweg. Groter dan deze twee wegen is dit dorp niet.

Het is mooi en vriendelijk als in de zomer het koren staat te rijpen op de akkers.

Nu is het stil en zonder kleuren, koud en afgelegen in deze barre winter.

Op de Bovenweg staan enkele grote huizen. Daar staat het huis van de burgemeester, het huis van de dokter, daar staat de kerk met de pastorie ernaast. Daar staat ook de school en het meestershuis.

De school is een oud gebouw. Jaar in jaar uit heeft het in de regen en in de wind gestaan, in hagel en sneeuw. En in de zomer in de brandende zon.

Het gebouw is oud en grijs en lelijk.

Maar binnen is leven en blijheid en vrolijkheid.

Daar leeft de jeugd van het dorp, daar zitten de jongens en meisjes, daar leren ze hun lessen en zingen ze hun verzen.

De school is op dit middaguur in volle gang.

De vijfde klas heeft zingen!

De kinderstemmen galmen hoog en jubelend. De jongens en meisjes trekken er zich niets van aan, dat het gebouw oud en lelijk en verveloo is. Ze dragen de vrolijkheid en de blijheid in hun harten.

De jongens- en meisjesstemmen jubelen door het lokaal van de vijfde klas. Mijnheer Veraart, het Hoofd van de school, schudt zijn hoofd en steekt zijn rechterhand omhoog. En meteen valt alles stil. Alleen Gijs Braai, de belhamel van de klas, geeft nog een lange kreet door het lokaal.

„Dat ging vals, jongens, óver alsjeblijft en beter opletten. Gijs Braai, niet zo'n mond opzetten. Het zou wel een wonder wezen als we jou niet overal bovenuit hoorden!”

De jongens en meisjes grinniken en kijken om naar de achterste bank, waar Gijs Braai zit. Hij is de langste van allemaal, zijn haar staat als een vuurrode vlag boven zijn voorhoofd.

Met Gijs Braai kunnen de onderwijzers wat beleven, de hele school weet dat. Leren kan hij als de beste en mooie cijfers halen is voor hem geen kunst. Maar hij verzint altijd wat anders, altijd wat mals.

Zijn zusje Jansje zit twee banken voor hem, ze is een goed jaar ouder en is één keer blijven zitten.

Ze is ook wel beweeglijk, maar lang niet zoals Gijs.

Gijs en Jansje zie je nooit zonder elkaar en eigenlijk . . . zie je Gijs en Jansje nooit zonder de andere leden van de club van acht.

Dat zijn Piet van de schoenmaker en Driekes van de bakker. Dat zijn Hanny en Wim, de tweeling van de schilder, dat zijn Henny van de loodgieter en Riek van de slager.

Die club van acht! De onderwijzers staan hen soms na te kijken als ze de school uithollen, het dorp in. Ze schudden dan het hoofd om die wilde rakkers, die het dorp onveilig maken.

Gijs Braai is de aanvoerder. Altijd is hij de aanvoerder geweest.

De club van acht weet niet beter. En ook Jansje, zijn eigen zusje, weet niet beter.

Mijnheer Veraart heft zijn hand weer: „Nog es opnieuw proberen, jongens. Daar gaat ie dan!”

Hij knikt goedkeurend, het gaat véél beter nu.

Gijs Braai doet wonder boven wonder zijn best, hij houdt zijn schreeuwstem zoveel mogelijk in en zingt keurig mee in de maat.

Het latje zakt omlaag: „Goed zo, kinderen, goed zo, dat ging prachtig.”

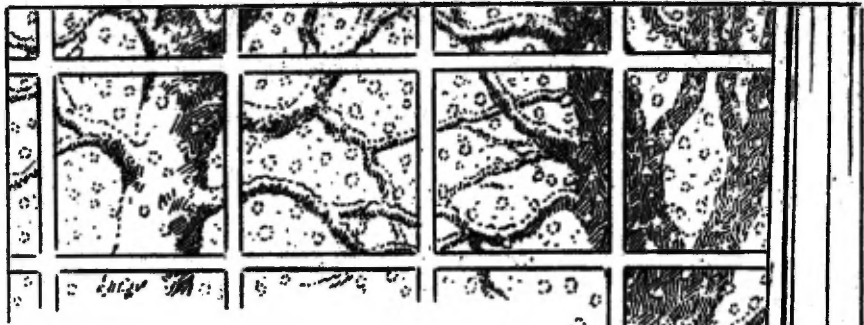
Laten we dat zendingsvers nog eens tweestemmig zingen. Dat ging de laatste keer zo mooi.

De kinderen zetten zich rechter. De laatste dagen laat mijnheer steeds dit vers zingen en ze zingen het graag!

„Hoort gij die stemme,
roepend uit de verte,
smekend om redding? . . .”

Het gaat goed, de jongensstemmen klinken donker en warm tegen de hoge meisjesstemmen. Mijnheer Veraart is tevreden. Hij geeft in elke klas de zanglessen zelf. Dat is altijd al zo geweest, zolang hij Hoofd is van deze school.

Hij bladert even in het zangboekje.

En dan plotseling geeft Gijs een schreeuw door het lokaal, zijn hand wijst naar het raam. „Hé, hé, meester ... kijk es effen!”

In minder dan geen tijd wijst de hele klas. Handen zwaaien, gezichten lachen van plezier! „O mééster, mééster, sneeuw!” Dikke vlokken tuimelen plotseling neer uit de grauwe lucht, in haastige vaart, honderden, duizenden. Ze plakken tegen de ruiten, nestelen zich op de kale takken van de bomen op het schoolplein. In een ogenblik

is de hele lucht vol donzige witte pluizen.

Het is de eerste sneeuw van het jaar en ze zijn er allemaal ver-
rukt van. Mijnheer Veraart laat ze even roepen en wijzen en
genieten.

Dan, onverbiddelijk, tikt zijn smalle lat op de bank.

„Zo, afgelopen, jongens, in de banken en monden dicht.
Over een half uur kunnen jullie naar hartelust van de sneeuw
genieten. Nu de boeken op de bank. Nederlandse taal.”

Bah! Wie heeft er nu zin in Nederlands als buiten het pak
sneeuw dikker en dikker wordt! Ze buigen zich over de
banken en schrijven een stijloefening op een blad papier.

Hoe kan de tijd zo langzaam gaan? Telkens dwalen een paar
ogen naar de ramen en volgen de donzige pluizen in hun
vaart.

De hele lucht is dicht van de sneeuw.

Gijs Braai zit op zijn penhouder te bijten. Uit alle penhouders
kun je die van Gijs onmiddellijk herkennen. Er zit een taaie
afgekloven punt aan.

Hij heeft geen zin in die taalles. Wat kan hem die taalles
eigenlijk schelen? Er moet wat goeds verzonnen worden voor
straks.

Hij was vast van plan vanmiddag meteen naar huis te gaan
en te gaan zagen met zijn nieuwe figuurzaag. Maar nou met
die sneeuw!!

Ze zullen een fijn sneeuwgevecht gaan houden. Wacht
maar!!!

Hij kan mikken als geen ander.

Zagen doet hij vanavond wel.

Hij denkt aan oom Gijs, die verleden week op zijn verjaardag is gekomen met die prachtige zaag voor hem. Hij heeft nog nooit zoiets prachtigs gehad en is er dolgelukkig mee. Aan een verjaardag doen ze niet zoveel bij Braai, ze hebben tien kinderen en weinig geld, ze kunnen geen grote geschenken kopen.

Maar hij is de naamgenoot van oom Gijs en die is altijd erg goed voor hem.

Oom Gijs heeft zelf geen kinderen.

Misschien gaat hij vanavond nog even naar hem toe, om te laten zien wat hij gemaakt heeft uit dat ouwe plankje . . .

Gijs Braai strijkt door zijn vuurrode kuif. Dáár geeft Gijs Braai niet om, om dat vuurrode haar. Ze roepen hem er nooit om na, ze durven niet, maar ze willen het ook niet.

Want in de klas mogen ze Gijs Braai allemaal. Zelfs de onderwijzers, die toch last genoeg met hem hebben.

Ja, toch . . . één is er geweest, die hem lelijk heeft nageroepen, drie weken geleden. Jan de Lange. Hij is pas op school en een echte branie.

Maar bij die ene keer is het dan ook gebleven.

Jan de Lange kreeg meteen de hele klas tegen zich en Gijs Braai heeft hem dezelfde middag duchtig afgedroogd.

Mijnheer Veraart staat voor de klas, hij kijkt naar Gijs, die weer geen steek uitvoert vanmiddag.

„Hoe is het, Gijs, heb je je pen zachtjes aan opgegeten? Wie niet klaar is, maakt zijn werk af na schooltijd, sneeuw of geen sneeuw.”

Dan buigt Gijs haastig zijn hoofd over zijn blaadje en begint te werken.

GEVECHTEN IN DE SNEEUW!!

Halfvier.

Trappelend van ongeduld staan ze naast hun banken in de rij. Mijnheer Veraart houdt van orde en regel. Je hoeft je er niet tegen te verzetten, want dan kun je zeker zijn van een stevig standje of van een flinke straf.

Ze lopen in de rij naar de gang en staan bij de kapstokken. De ogen van mijnheer Veraart gaan overal heen. Hij let op zijn eigen klas, maar ook op de andere klassen.

Ze pakken de jassen en mutsen van de kapstok. De meisjes slaan warme sjaals om de hals.

„Zo, in de rij. Gijs, Driekes. Alsjeblieft, heren!!!”

Ze houden zich kalm. Je kunt net in de gang nog een strop hebben, bij je arm genomen worden en naar binnen gestuurd. Nee, netjes en kalm maar tot de voordeur. Dan is het hek van de dam.

De grote schooldeur is nog dicht. Hier, in de sombere grijs-grauwe gang, kun je je onmogelijk voorstellen, dat buiten een dik wit pak de wereld heeft veranderd.

Mijnheer Veraart loopt voor de rij uit naar de grote deur en zwaait hem open: „Nou alla, jongens, doe je best. En oppassen, hè? Geen ongelukken maken.”

Ze vliegen met een vaart de speelplaats op, bukken zich met-een.

Wild graaien hun handen in de sneeuw. Popelend kneden ze dikke ballen.

Maar mijnheer Veraart fluit lang en schel.

Ze kijken naar de open deur.

Zijn hand wenkt en wijst: „Alla, jongens, de speelplaats af. De wereld is groot genoeg. We kunnen jullie hier niet gebruiken. Vóóruit!”

Ze rennen lachend naar het hoge hek, dat wijd openstaat.

Natuurlijk is Gijs Braai het eerst buiten. Hij vliegt de weg op, verliest een klomp, maar grijpt die weer.

De anderen hollen schaterend van het lachen achter hem aan. Driekes eerst. Na Gijs kan hij het hardste. Dan Jansje, het zusje van Gijs. Ze heeft bijna net zulke lange benen als Gijs. Hun vader is de langste man van het dorp.

Hanny en Wim hollen ook mee. Wim is de bangste en toch laat hij de club van acht nooit los. Hanny ook niet. Ze komen wel eens bang en geschrokken thuis, als Gijs weer wat mals heeft verzonnen, waaraan ze hebben meegedaan. Maar alle dagen hollen ze toch weer met de anderen mee.

Piet, Henny en Riek komen achteraan. Maar ver achter zijn ze toch niet.

Piet is niet zo sterk, hij kan Gijs onmogelijk bijhouden. Maar daar denkt Gijs Braai wel om. Als hij een heel eind achter is, wacht Gijs tot Piet hem weer heeft ingehaald. Dan holt hij weer vooruit.

Eigenlijk is Piet de echte vriend van Gijs. De mensen be-

grijpen dat niet. Die sterke Gijs met zijn grote mond en die magere zwakke Piet.

Maar lachen en mal doen kan Piet net zo goed als Gijs.

In minder dan geen tijd hebben ze alle kinderen van de school achter zich gelaten. Zo gaat dat elke dag.

Ze hollen de Bovenweg op, alle acht achter elkaar.

„Gijijijis!” roept Jansje.

Gijs kijkt niet om: „Wat is er?”

„Moeten we eerst naar huis?”

„O welnee, we gaan sneeuwballenjacht houden!”

Wim houdt even zijn vaart in. Ja, naar huis . . . Hij kijkt naar Hanny.

Ze moeten eigenlijk eerst naar huis komen. Zou hij . . . ?

Maar de anderen hollen zo hard. Als hij eerst naar huis gaat, is hij ze natuurlijk kwijt. En hoe zal hij ze terugvinden? Je weet nooit waar ze heengaan.

Vooruit maar! Moeder zal wel begrijpen, dat ze in de sneeuw aan 't spelen zijn.

Ze laten de huizen achter zich. Zo groot is dit kleine dorp niet.

Het dorp is veranderd. Van een grauwe en lelijke groep huizen is het opeens een prachtig wit sprookje geworden. Huizen met witte daken, witte stoepen. Kale bomen met dotten sneeuw tegen de ruwe stammen. Maar daar kijken die acht niet naar.

Ze hollen maar door. Die Bovenweg loopt kronkelend van hun dorp naar het volgende.

Er zijn nu niets dan bouwlanden links en rechts. Grote witte bouwlanden met koude sloten er omheen.

Ze rennen maar door als jonge veulens, die voor het eerst uit de stal komen en dol van vreugde de wei onder de benen voelen.

„Gijjijs! Gijjijs!!! Wat gaan we doen??”

Nu is het Driekes die roept.

Gijs staat plotseling stil en duikt naar de grond. Zijn grote sterke handen kneden een dikke bal en smijten die Driekes recht in zijn gezicht.

„Ahá, dàt gaan we doen!!! Há, há!!!”

Maar Driekes heeft ook een bal en smijt die Gijs tegen zijn oor. De anderen doen mee, het wordt een dolle wilde jacht. Ze schateren van plezier. Ze rollen tegen de grond, springen weer op, maken de ballen nog groter, nog dikker.

Riek van Spronsen kan geweldig mikken. Dat weten ze wel van gymnastiek. Ze mikt een dikke bal net op Gijs zijn neus.

„Au, zeg, bèn je helemáál!!”

Met een zwaai gooit hij een bal terug. Maar die is mis.

Ze vormen opeens twee groepen, het gaat vier tegen vier. Gijs met Jansje en Piet en Henny, Driekes met Wim en Riek en Hanny.

Ze schreeuwen en joelen zo hard, dat ze de auto niet eens horen, die van het dorp afkomt.

Pas na een paar harde stoten op de claxon schieten ze recht en kijken om. Ha, het is de auto van de dokter!

Die moet er natuurlijk altijd door, weer of geen weer.

Hij is een jonge man met een vrolijk gezicht en een grote uilebril op zijn neus.

„Ha, die dòkter!” schreeuwt Gijs.

En dan roepen ze allemaal: „Ha, die dökter!!”

De dokter steekt lachend een hand op, dan is hij al voorbij. Dikke sneeuwballen vliegen tegen de auto aan. Even maar, dan is hij al te ver.

Er komt een grote vrachtauto aan. Ze wijken gauw naar de kant van de weg. De wagen rijdt niet hard, het is moeilijk in die dikke sneeuwmassa. En hij heeft een zware lading. Gijs hangt opeens achter aan de wagen en slingert mee. Maar een paar honderd meter verder laat hij zich vallen en rolt op zijn rug in de sneeuw.

De anderen zijn zo bij hem.

Jansje staat te foeteren. Die doet soms net of ze zijn moeder is.

„Rare,” zegt ze, „je kunt wel een ongeluk krijgen! En kijk nou es, je zit onder de sneeuw.”

Gijs steekt zijn tong uit, hij is door het dolle heen. Hij klopt de sneeuw van zijn korte versleten jas, raapt zijn ene klomp op, die een eind verder is neergevallen en zet het weer op een lopen.

„Kom, jongens, opschieten!”

Ze hollen weer uitgelaten achter elkaar. Er is niets mooiers in de wereld, dan na al die regen en wind door de dikke sneeuw te rennen. De vlokken dwarrelen nog steeds omlaag, op hun hoofden, langs hun oren en wangen. Ze worden er rood en gloeiend van.

Hier buigt de Bovenweg naar rechts. Links begint het water. „Jongens, daar ligt een boot!”

Het water van de smalle vliet klotst tegen de kanten. De

boot dobbert op en neer. De bodem is bedekt met een dikke laag sneeuw.

Duizenden vlokken tuimelen in het water en verdrinken meteen.

„Kom, jongens, wie gaat er mee in de boot?”

Gijs Braai springt er al in, hij denkt nooit lang ergens over na.

„Nee, hoor,” roept Jansje, „niet doen, Gijs.”

Gijs danst wild heen en weer in de boot. Piet springt ernaast.

Gijs schatert van het lachen: „Het mag niet van me zussie!

O hé, me zussie durft niet in de bóóóóót!!”

Jansje springt er meteen in. Ze durft immers best. Dat wéét Gijs wel.

„Nou jullie nog!” roept Piet.

Wim gaat wat achteruit, hij durft niet best. Henny en Hanny en Riek aarzelen op de kant. Driekes wil net een sprong doen, als ze geschrokken achteruit vliegen.

„Hé, zeg, hé, wat wouen jullie met me boot. Hé, wacht er es even . . .!”

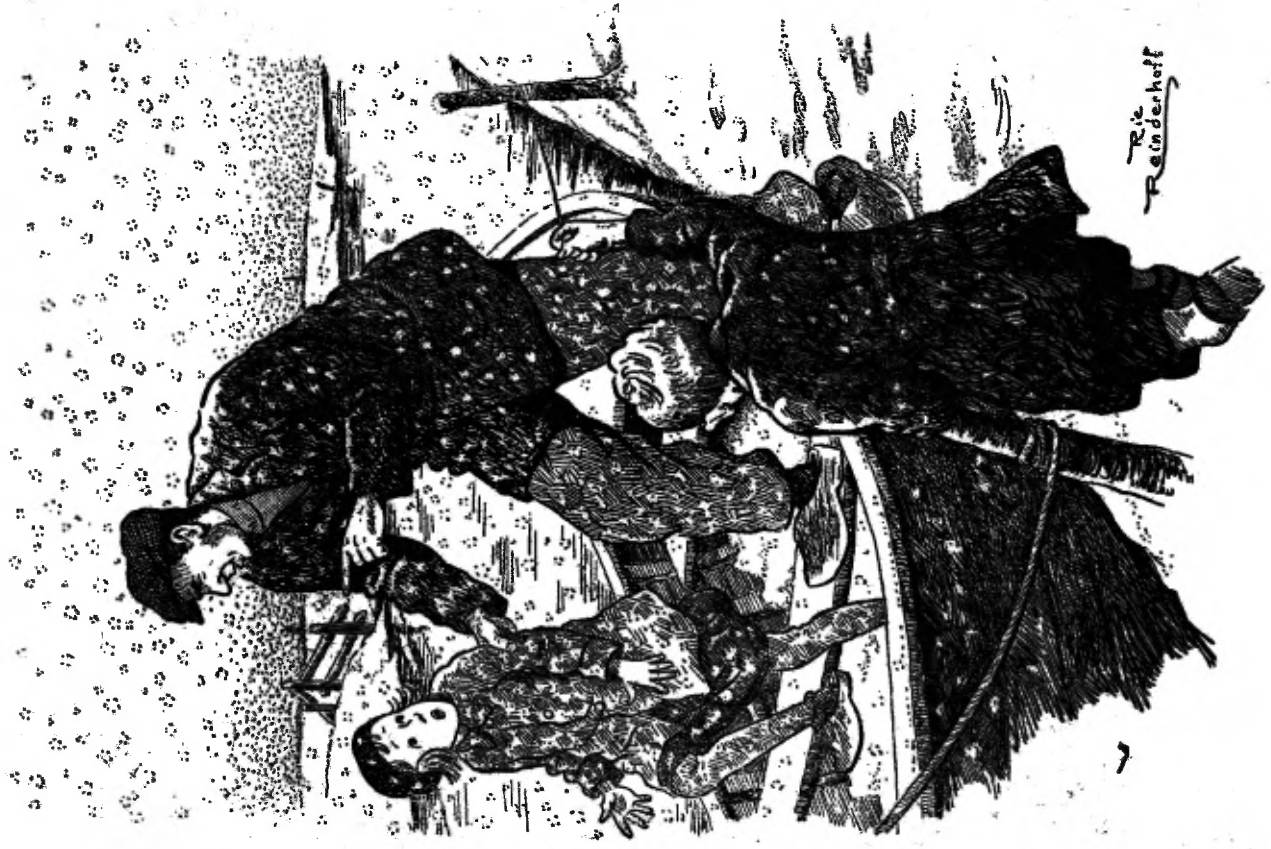
Een grote kerel staat plotseling achter hen. Hij moet van de Bovenweg gekomen zijn. Ze hebben hem niet aan horen komen. Die vier op de kant zijn meteen weggehoid.

Gijs en Driekes springen ook op de kant. Ze schieten met een vaartje onder de armen van die kerel door. Maar Jansje kan niet weggomen. Een hand grijpt haar stevig vast.

„Wacht er es even, jij, wat wouen jullie met me boot, hè?”

„Ik, ik,” huilt Jansje bang.

Maar Gijs komt teruggehoid, nu hij ziet dat die kerel zijn zusje vastgegrepen heeft.

Ric
Reinhardt

7

Met een opgestoken vuist komt hij erop af.

„Zal je me zussie es loslaten, hè?”

En dan begint die kerel te lachen, te schateren van het lachen.

„Ha, ha, die is goed. Jij bent een beste vent, neem je zusje maar gáuw mee. Die boot is helemáál niet van mij. Ik wou jullie maar es lekker bang maken. Ha, ha!!!”

Gijs weet niks anders te doen, dan zijn tong uit te steken. Hij holt naar de anderen toe, die in de verte staan te wachten.

Jansje rent achter hem aan.

KOM, JONGENS! KÒM!!

Daar gaan ze weer, dansend en springend door de sneeuw. Halverwege de Bovenweg, die van het ene dorp naar het ander loopt, ligt het kleine station.

Riek trekt Henny aan haar mouw: „Kijk, zeg, daar komt een trein.”

Gijs kijkt om, hij staat stil. En natuurlijk staan ze dan allemaal stil.

Ze zijn die malle grote kerel alweer vergeten.

In de verte komt de trein nader. Het is een ouderwetse stoomtrein met een dikke rookpluim.

Hij houdt zijn vaart in, hoe dichterbij hij het stationnetje nadert. „Die stopt hier!” schreeuwt Gijs.

„O, hoor es,” zegt Henny, „weet je wat we doen? We gaan bij de uitgang staan en dan kijken we of er een aankomt met een zware koffer. En dan gaan we vragen of we voor een gulden die koffer mogen dragen, hè?”

„Ja, ja,” schreeuwt Gijs opgewonden, „en dan gaan we met die gulden naar de bakker, jongens!!!”

Jansje schatert van het lachen: „Dat kun je nèt denken, dat

er iemand een koffer laat dragen voor een gulden! Er stapt misschien wel niet eens iemand uit!"

Er komt bijna nooit iemand met de trein naar het dorp. Het kleine station ligt zover weg. Er is al verteld, dat het opgeheven wordt. Er zal een bus gaan rijden tussen de twee dorpen.

Maar Jansje draaft toch achter de anderen aan naar de uitgang.

Wim is zijn angst en schrik voor die grote kerel vergeten. Hij dringt tot vlak naast Gijs en kijkt ook naar de trein, die knarsend en puffend stilstaat.

Er komen maar twee mensen op de contrôle af. Een man, die meteen de andere kant opgaat en nog een, die naar de chef stapt. Misschien familie van hem of zo.

En dan trekt Gijs plotseling allebei zijn klompen uit en gaat er bovenop staan. Hij rukt Piet aan zijn jas.

„Hé, jô, kijk dáár es!!”

Ze staan opeens ademloos en met open monden vlak bij elkaar.

Gijs met Jansje, Driekes naast Piet en Henny, Hanny met Riek en Wim.

Ze merken niet eens, dat de trein knarsend weer aanzet en wegschuift langs het smalle perron.

Ze staan daar onbeweeglijk en stomverbaasd.

Want over het smalle witbesneeuwde perron, komt een neger aan. Gróót, breed en pikzwart. Hij komt recht op de uitgang af. Hij geeft zijn kaartje aan de chef, die tegen zijn pet tikt en verbaasd die neger blijft nakijken.

Een ogenblik staat die grote zwarte neger stil. Hij kijkt naar de groep kinderen. Tussen zijn dikke lippen glinsteren zijn witte tanden.

Dan gaat hij de Bovenweg op, naar het dorp.

Naar hùn dorp!!

Hij heeft een tas onder de arm, hij draagt een grijze jas en hoge zwarte laarzen. Een hoed draagt hij niet.

Die acht daar bij de uitgang hebben zich niet bewogen. Ze kijken elkaar aan, sprakeloos van verbazing.

Een neger!!

Wat moet die neger in hun dorp?

Plotseling schuift Gijs in zijn klompen. Hij is natuurlijk de eerste weer, die tot bezinning komt.

„Kòm!” zegt hij en zijn ogen schitteren van pret. „Kòm, jongens! Kòm!!”

Ze gaan achter hem aan. Eerst Piet met Driekes, dan Riek en Henny. Jansje, Wim en Hanny komen achteraan.

Wim trekt een dikke rimpel tussen zijn ogen. Hij kijkt naar die neger, die met zijn zwarte kroeskop dwars door de sneeuwbuï loopt, midden op de weg.

Wat gaat Gijs doen? En de anderen? Zouden ze . . .

En . . . en hoe laat zou het eigenlijk zijn? . . .

Gijs zwaait met twee armen in de lucht: „Kòm, jongens! Kòm!!”

Zijn blauwe ogen schitteren weer van pret.

Een néger, een echte, dikke, zwarte nikker! Dat is pràchtig!! Eerlijk gezegd heeft hij nog nooit een neger gezien. Op een

plaatje natuurlijk wel, in boeken. Maar echt? Zomaar vlak bij je? Nog nóóit!!!

Negers komen nooit in hun dorp!

„Kòm, jongens! Kòm!!!”

Hij gaat achter die neger aan. Hij durft het best van allemaal. Jansje gaat harder lopen, zodat ze naast Gijs komt, vlak bij hem.

Ze is een beetje bang, maar ze wil het niet laten merken.

Een neger . . . is dat niet . . . is dat niet een beetje angstig?

En wat wil Gijs? Dat is altijd zo'n rare, zo'n onvoorzichtige.

Ze moet dicht bij hem blijven en zien wat hij gaat doen.

Driekes en Piet lachen van plezier. O, Gijs weet vast weer wat moois. Een neger!! Dat gaan ze morgen op school vertellen. Een neger in het dorp. Bang zijn Piet en Driekes niet. Als Gijs durft, dan durven zij ook!!!

Henny, Hanny en Riek lopen nu dicht naast elkaar. Ze hebben niet eens erg in Wim, die hoe langer, hoe verder achterblijft.

Ze zijn zelf ook een beetje bang.

Een neger? Wat moet die eigenlijk hier? Waren ze maar meteen naar huis gegaan.

En wat gaat Gijs doen? Die zal toch niet . . .

Verder en verder raakt Wim achter. Hij vindt het zelf een beetje kinderachtig, maar die dikke neger . . .

Als Gijs nu maar niet omkijkt en hem uit gaat lachen.

Maar Gijs kijkt niet om. Gijs heeft nergens ogen voor dan voor die grote zwarte neger, die maar steeds midden op de witbesneeuwde weg blijft lopen.

„Pieéiéééé! Pieéiééé, zwarte Piet! Wat moet je in ons dorp, hé nikkertje!”

Jansje stompt Gijs in zijn rug.

„O nee, hoor, nee,” zegt ze, „als hij kwáád wordt.”

Maar Gijs schudt die hand van zich af en gaat dichterbij achter de neger aan.

De anderen houden hun vaart een beetje in. Ze zijn toch wel een beetje angstig en een beetje huiverig van dit vreemde.

Wat weten ze van een neger af? Is hij sterk? Wordt een neger gauw kwaad? Wat zou hij doen als hij kwaad wordt?

O, hoor die Gijs nou toch es roepen.

„Pieéiééé, Pieéiéééé! Zie je me niet? Kijk dan es om, ouwe jongen? Durf je niet?”

„O nee, nee, hoor,” zegt Jansje weer.

Maar ze vinden het toch mooi. De neger kijkt niet om. Hij stapt rustig verder door de dikke sneeuw, alsof er niemand achter hem aan gaat. Hij loopt niet harder dan daarstraks, hij loopt niet langzamer. Hij gaat recht door dat dikke pak sneeuw op zijn doel af. Welk doel eigenlijk?

De anderen komen nu dichterbij, ze vergeten hun bangheid. Die neger doet niets, hij kijkt niet eens om. In de verte zien ze de huizen van het dorp met de witte daken en de witte besneeuwde bomen.

Ze beginnen mee te roepen. Ze roepen Gijs na, ze doen met Gijs mee. Ze lopen krom van het lachen, want Gijs weet telkens wat anders, telkens wat mooiers.

Henny en Hanny roepen nu hoog boven de stemmen van Gijs en Piet en Driekes uit. Wim doet niet mee, hij durft wel

dichterbij komen, nu die neger toch geen kwaad schijnt te doen, nu hij toch niet op hen afkomt.

Maar roepen, nee, dat durft hij niet. Want je kunt nooit weten . . .

„Héé, zwarte Piet, wat moet je hier, Sinterklaas is al lang naar Spanje . . .”

De weg ligt zo stil en verlaten.

Niemand waagt zich buiten in de dikke sneeuwmassa en in de duizenden vlokken, die onophoudelijk vallen blijven.

Heel ver weg schuiven witte rookpluimen langs het valse grijs van de lucht. Dat moet van die stoomtrein zijn, die in geen velden of wegen meer te zien is nu.

„Héé,” schreeuwt Gijs weer, „héé, nikker, nikker, nikker-tje!!!”

De anderen proesten van het lachen. Ze roepen allemaal mee, het wordt een dwaas mal rijmpje.

„Héé, nikker, nikker, nikkertje,
Jij lijkt niet op een kikkertje!”

Het wordt een rijmpje met een wijsje erop. Ze lopen opeens arm in arm en hotsen op de maat van het versje achter hem aan.

DE MAN UIT HET OERWOUD

Nee, de neger kijkt niet om, geen enkele keer.

Maar hij hoort het roepen en het schreeuwen wel en hij verstaat wat ze roepen woord voor woord.

Het lachen en spotten gaat hem door merg en been. Hij klemmt zijn witte blinkende tanden vast op elkaar.

Het is de eerste keer niet dat de blanke kinderen hem nareopen. Hij heeft al veel meegemaakt in Nederland. Er zijn ook blanke mensen, die op zij schuiven als hij in de tram zit of in de trein.

Ja, zùlke blanke mensen zijn er.

Maar er komt een lach om zijn mond, zijn blinkende witte tanden gaan vaneen. Er zijn immers ook andere blanken!

Er zijn blanken, die hem geholpen hebben, die hem verteld hebben van Jezus, de Zoon van God. Hij is lang in Nederland geweest, hij heeft er veel geleerd en gehoord. Met al die schatten is hij teruggegaan naar het oerwoud, waar hij geboren is.

Daar in het oerwoud heeft een blanke man een ziekenhuis gezet en is gaan wachten op de zwarte mensen, om hen te helpen met hun ziekten. En hijzelf heeft die zieken de

blijde boodschap van zijn Heiland verteld. O, er zijn ook andere blanken . . .

Dááran moet hij denken. En aan die boodschap van zijn Heiland aan de kinderen hier. En niet aan alles, wat die kinderen hem naroeppen.

Deze middag in de trein is een vrouw opgestaan en toen een man. Ze hebben een andere plaats gekozen, ze zijn heel ver weg gaan zitten.

Toen heeft hij wild gevochten tegen een grote boosheid, die opkwam in zijn hart. Nu vecht hij wéér tegen diezelfde boosheid. Heel het eind van het station af vecht hij al . . .

Achter zijn brede rug gaat het roepen onophoudelijk voort. Hij zet de blinkende witte tanden weer vast op elkaar. Hij vecht radeloos en alleen om die wilde boosheid de baas te blijven.

Eens zal dat getier en geschreeuw wel ophouden. Hij moet doorlopen en niet omkijken. Van omkijken wordt het meestal erger.

Nu steeds denken aan dat ondoordringbare oerwoud met het ziekenhuis, waarvoor hij is gekomen. Nu alleen maar aan zijn zending denken. Aan die zwarte jongens en meisjes, die daar soms maanden liggen.

Aan zijn opdracht, aan de boodschap, waarmee die blanke dokter hem naar Nederland heeft gezonden.

Een glans van blijdschap trekt over zijn donker gezicht.

Hij heeft al deze dorpen iets te zeggen, aan de kinderen heeft hij iets te zeggen!

Wilder en woester wordt het roepen achter zijn rug.

Gijs Braai bukt plotseling naar de grond.

Wacht es even . . . wacht er es even!!!

Naar grote mensen gooien mag niet van de meester.

Maar naar zo'n nikker . . . !!

In zijn sterke vuisten kneedt hij een stevige bal en mikt die met een zwaaiende arm naar het hoofd van de neger.

Met een ruk keert de neger zich om en komt woedend op hen af. Hij veegt met zijn zwarte hand de sneeuw van zijn haar. Tussen zijn dikke lippen blinken zijn tanden en zijn zwarte ogen rollen woest door zijn hoofd.

Maar het volgende ogenblik staat hij stil en gaat weer verder. Die acht zijn de andere kant opgehoud. „Há, há!” schatert Driekes, „die was raak!” Hijgend vliegen ze achter elkaar aan, Wim voorop. Hij was zover achtergebleven.

Maar Gijs staat weer stil. Hij buigt krom van het lachen en zwaait en roept en schreeuwt over de stille weg.

„Kom maar, kom maar, hoor! Daar gaat ie!! Hij durft tòch niet. Kòm maar, hoor!”

Ze staan allemaal stil. Ja, daar gaat hij weer.

Gijs durft zo best, hij gaat weer vlak achter die neger aan. De anderen komen ook weer. Als Gijs zo goed durft . . . Maar zo vlakbij als Gijs komen ze niet . . .

Ze zien de huizen van het dorp nu al dichtbij, witbesneeuwde huizen. Ze zien de kerk staan en recht er tegenover de school. Ze moeten op gaan passen.

Maar Gijs kan het niet laten. Pàts, een bal en nòg een en wéér een. Ze raken de neger op zijn jas, op zijn schouder, op zijn armen.

Jansje holt naar Gijs toe, ze trekt hem met een boze ruk achteruit. „Uitscheien, hoor, uitscheien, we zijn vlak bij het dorp. Als iemand het ziet.”

Gijs steekt zijn handen in zijn zakken. Ja, da's waar . . . Ze moeten op gaan passen. Ze moeten nu een beetje achterblijven.

Maar dan schrikken ze geweldig. Zó geweldig, dat ze stokstijf blijven staan, alle acht. Gijs ook.

De neger steekt de weg over, hij gaat recht op het meestershuis af, met diezelfde grote passen.

Ze staan verstomd van schrik, vlak naast elkaar.

Gijs Braai, die alles durft, stottert van schrik.

„Da's . . . da's . . . niet best . . .”

Wim hijgt van schrik.

„Wat . . . wat moet hij . . . bij . . . bij . . . de meester . . . ? Hij gaat het zeggen, hoor, vast . . . !”

„Vooruit, méé,” schreeuwt Gijs, „opschieten . . . !”

Ze vliegen de Bovenweg af, de Benedenweg op.

Als de meester naar buiten komt om te kijken . . .

Hijgend van schrik rennen ze achter elkaar, naast elkaar . . .

Maar Gijs staat weer stil. Hij schiet achter een boom. Hier-vandaan kan hij het meestershuis nog zien. Hij moet weten. . . of die nikker echt . . . echt durft aanbellen . . .

Ja, warempel. De deur gaat open. Hij ziet vaag het gezicht van mevrouw. De deur gaat wijder open.

Alle mensen, die neger gaat naar binnen!

Hij zet het onmiddellijk op een lopen en haalt de anderen in.

„Vooruit, naar huis, jullie,” beveelt Gijs, „die nikker is naar binnen. Maak dat je wekomt en je mond dicht, begrepen? Anders krijg je met mij te doen. Verstaan?”

Wim holt er meteen vandoor. Of iemand hem vleugels heeft gegeven, zo hard vliegt hij de weg over naar huis.

Hanny probeert hem in te halen, maar dat lukt niet. Ze blijft op een stevige draf achter hem aanrennen.

Riek en Henny gaan de andere kant op. Ze hebben elkaar

bij de hand genomen. Henny staat het huilen nader dan het lachen.

„De meester komt vanavond vast . . . vast bij ons thuis . . .” hijgt ze.

„Och, meid, hou op,” scheldt Riek boos, „hoe weet hij nou, dat jij . . .”

Maar Henny schokt met de schouders: „Nou, net of hij dat niet begrijpt . . .”

Riek geeft geen antwoord meer.

't Is waar . . . ze kennen de club van acht immers allemaal.

Driekes en Piet zijn al thuis, ze zijn ieder een zijpaadje ingestoven.

Gijs en Jansje wonen ook aan een zijweggetje.

Gijs steekt zijn hoofd met de rode vlag vooruit tot vlak bij Jansjes gezicht.

„En je mond dicht, hè, begrepen?”

„Ja, ja, natuurlijk,” zegt Jansje benauwd.

Dat hoeft Gijs heus niet te zeggen. Hij dacht zeker, dat ze tegen vader . . .

Maar als ze de keuken binnenkomen, is het meteen mis. Ze zijn veel te laat. Het gezin Braai is bijna klaar met eten. Ze krijgen een standje en moeten opbiechten waar ze heen geweest zijn met dat weer.

Gijs praat wat van sneeuw en een auto en gevechten. Jansje kijkt sip.

Ze krijgen een paar boterhammen zo uit de hand, die moeder al klaargemaakt heeft. Daar kan moeder Braai met haar tien

kinderen niet zoveel drukte van maken. En dan moeten ze voor straf meteen naar bed.

Moeder Braai houdt van een vaste hand en van regel in haar huis. Vader Braai is niet thuis, die is nog aan het werk.

Het is zeven uur als ze ieder op hun bed op de zolder liggen. Op die zolder staan al de bedden van de kinderen Braai op een rij met telkens een gordijn ertussen.

„Gijs,” fluistert Jansje. „Gijs . . . ik ben zo bang, dat . . .”

„Hou je mond,” snauwt Gijs, „als ze 't horen . . .”

Maar ook hij is niet gerust.

Het duurt lang eer Jansje slaapt. En als ze eindelijk inslaapt, heeft ze een verschrikkelijke angstdroom.

Ze loopt op een brede weg en daar komen wel twintig negers aan.

Ze steken zwarte handen naar haar uit en willen haar grijpen. Maar de meester komt er aan. O, gelukkig, de meester komt er aan.

Ze wil op hem afvliegen, maar ze kan geen voet verzetten.

Hij helpt haar niet, hij roept over de weg: „Eígen schuld, eígen schuld, eígen schuld!!”

En dan slaat één van die negers een hand om haar arm.

Met een schreeuw van schrik wordt ze wakker en vliegt over-eind in bed. Ze kijkt recht in het gezicht van Lien, haar oudste zuster, die haar bij een arm vast heeft.

„Kind, wat doe je toch, je schreeuwt als een mager varken.”

Jansje strijkt het haar uit haar warme gezicht.

„Ik . . . ik . . . droomde zo naar . . .”

„O, nou . . . kalm aan zeg. Ga maar weer slapen.”

Als Lien de trap af is, roept Jansje zachtjes over de zolder:

„Gijjs! Gijjs!”

Maar Gijs geeft geen antwoord. Hij is vast in slaap en wordt niet wakker voor de volgende morgen.

ANGSTIGE OGENBLIKKEN

Het is nog tamelijk vroeg als Gijs en Jansje de volgende morgen de deur uitgaan naar school. Ze zijn zo de Benedenweg af en gaan de Bovenweg op.

Ze kijken het wegje af, waar Henny en Riek wonen, maar ze zien die twee niet. Ze lopen langs het huis van Hanny en Wim, de tweeling. De schilder staat voor de deur, hij zwaait naar Gijs en Jansje.

„Zijn ze al weg?” vraagt Jansje.

„Ja, al làng!”

Gijs zegt niets. De schilder staat die twee verbaasd na te kijken. Ze zijn niet zo rumoerig en druk als andere dagen. Je kunt die twee anders in de verte al horen aankomen. Ze hebben thuis vast een standje gekregen.

Ze komen steeds dichterbij school.

„Kijk es,” zegt Jansje, „ze staan allemaal bij elkaar, zou er wat wezen?”

Ze zetten het op een holletje.

Ja, de hele school staat op een kluit op het speelplein. Ze staan allemaal om Hans van de meester heen. Die staat daar

met rode wangen en schitterende ogen te praten. Hij is een stille jongen, maar vandaag heeft hij wat te vertellen. En het is zo prachtig, dat ze allemaal naar hem luisteren. Dat gebeurt eigenlijk nooit.

Gijs vangt een woord op, Jansje ook.

„Néger . . .” zegt Hans.

Ze vergeten van schrik om te kijken of de anderen er al zijn. Ze merken niet eens, dat Wim Gijs angstig aan zijn arm trekt. Gijs heeft zich al tussen de groep doorgedrongen. Hij staat nu in het midden, vlak naast Hans.

„Hé, zeg, wat is er voor nieuws?”

Hans' ogen stralen nog meer. Daar is Gijs óók al, Gijs, die overal het hoogste woord heeft.

„Nou, jô, er komt vanmorgen een neger op school, hij komt

van de zending vertellen. Hij heeft bij ons gelogeed. Een dikke, zwarte, jô! Ik wist het gisteren al, maar ik mocht het niet zeggen van mijn vader. Vader was bang, dat er kinderen bij het hek zouden gaan staan. Dat vinden zwarte mensen afschuwelijk, zegt mijn vader. We dachten, dat hij met een auto zou komen, maar hij kwam gewoon met het treintje mee.”

Hans vertelt maar verder, hij vertelt van vanmorgen aan het ontbijt.

„Die neger heeft een stem, jô, ontzaglijk! Het klonk zo hard in de kamer! Een stem als een klok, man!!!”

Hans praat steeds meer en steeds harder. Hij heeft nog nooit zoveel belangstelling gehad als vandaag. Moet je Gijs Braai es zien kijken.

Gijs staat zwijgend te luisteren. Zijn ogen gaan even naar Riek en Henny en Hanny, die hem uit de kring willen roepen. Hij schudt van nee tegen Piet en Driekes, die met een arm zwaaien en hem óók al roepen.

Wim staat zover weg, die ziet hij niet. Alleen Jansje staat in de kring en doet niets en luistert.

Stomverbaasd luistert Gijs naar Hans. Waarom zegt Hans niets van gisteren? Kan het . . . kan het, dat die neger niets gezegd heeft? Kan dat?

De jongens en meisjes schateren van pret om Hans van de meester. Ze hebben nooit geweten, dat hij zo leuk vertellen kon.

Zijn moeder wilde hem met een kopje thee naar de neger

sturen, maar hij durfde de kamer niet in. Hij dacht, dat die neger nog in bed zou liggen . . .

Zwijgend steekt Gijs Braai allebei zijn handen in zijn zakken. Hij kijkt heel even naar Jansje, die een dikke rimpel tussen haar ogen trekt. Dan kijkt hij weer strak naar het gezicht van Hans.

Hij is uit zijn klompen geschoven en staat er bovenop. Altijd, als hij erg in spanning is, doet hij dat zonder erbij na te denken.

Heeft die . . . die nikker niks gezegd? . . .

Hans weet nergens van, dat zie je zo.

Maar misschien . . . misschien heeft hij het later tegen de meester gezegd, toen Hans naar bed was. Dan zal de meester straks . . .

Een schelle fluit gaat over het speelplein.

Mijnheer Veraart staat in de deuropening en fluit nog eens lang en dringend. Hij lacht om die groep kinderen.

Hij begrijpt het wel. Hans vertelt van het bezoek van de neger. Hans is de held van de dag natuurlijk.

Hij heeft expres maar niks gezegd gisteren, ze waren al druk genoeg met die sneeuw. Die verrassingen weten ze altijd vroeg genoeg, die druktemakers.

Vreemd rustig voegt de club van acht zich in de rij van de vijfde.

Wonderlijk stil gaan ze mee de gang in.

Gijs spiedt naar het gezicht van mijnheer Veraart. Maar dat staat rustig en vriendelijk. Daar is niets bijzonders aan te zien.

Hij zucht van verbazing.

Maar dan zal die neger natuurlijk straks, als hij hem ziet zitten . . .

Hij zal in ieder geval proberen achteraan te blijven. Ze zullen wel in het gymnastieklokaal gaan. Dat is met een film ook altijd zo . . .

Wim schuift naast hem.

„Jô, Gijs, „hij komt op school . . .”

Gijs geeft hem ruw een duw tegen zijn arm: „Dach ie soms, dat ik dat niet gehoord had . . . dat ik dóóf was . . .”

Maar dan trekt er een forse rimpel tussen zijn ogen.

Hij gaat 't natuurlijk straks als ze allemaal bij elkaar zitten, tegen mijnheer Veraart zeggen. Hij heeft natuurlijk gedacht:

„Ik zal dat op school wêl uitzoeken.”

Ze schuiven het lokaal binnen. Het is daar drukker dan anders. Alle kinderen snateren door elkaar. Allemaal praten ze over de neger, die uit het oerwoud is gekomen, zoals Hans vertelde.

Alleen de club van acht is vreemd stil die morgen.

Om halfelf gaat mijnheer Veraart de klassen rond.

Hij vertelt overal hetzelfde, wat ze eigenlijk al weten. Ze mogen om elf uur in het gymnastieklokaal komen. Daar zal een neger vertellen van zijn werk bij de zending.

Gijs spiedt weer naar het gezicht van mijnheer Veraart. Maar dat blijft vriendelijk en opgewekt. Nee, mijnheer Veraart wéét nog niets, dat is zeker . . .

Jansje draait zich half om, ze fluistert tegen Gijs achter haar hand.

„Zou hij . . . zou hij het tegen mijnheer zeggen?”

Gijs trekt zijn schouders op: „Weet ik het! . . .”

Het is nu zo elf uur.

Gijs en Driekes en Piet, die altijd naar voren dringen voor de mooiste plaatsen, hebben geen haast vandaag.

Maar mijnheer Veraart haalt die drie uit de rij. Hij zoekt er nog een stuk of vijf drukke jongens bij uit de andere klassen.

„Zo, jullie maar op de voorste rij, dan kan ik tenminste een oogje op jullie houden. En geen gepraat alsjeblijft.”

Lieve help, nog erger! Daar zit Gijs Braai met zijn rode vlag boven zijn voorhoofd straks vlak voor het gezicht van de neger.

Zou hij . . . zou hij hem herkennen . . . ?

O, vast . . . hij zal niet lang hoeven te zoeken naar de schuldige, hij heeft immers vlak voor hem gestaan. Hij, met zijn rode haar!

Hij wil nog wat zeggen tegen Driekes, die naast hem heen en weer zit te schuiven. Maar dan wordt het plotseling doodstil.

De deur van het gymnastieklokaal gaat open. Een grote neger stapt binnen.

Breed en vierkant en pikzwart.

Hij loopt langs de rijen stoelen en steekt een hand op naar de jongens en meisjes.

„Goedemorgen, allemaal!!”

Hij spreekt Nederlands, al klinkt het dan wat wonderlijk.

Gijs schuift nu ook onrustig heen en weer op zijn stoel. Hij heeft dus alles verstaan wat ze hem gisteren nageroepen hebben. Alles!

Hij ziet plotseling de dikke sneeuwballen, die uit elkaar patsten op het hoofd van deze neger. Wat hebben ze geroepen, wat hebben ze ook weer precies geroepen en gescholden gisteren?

Achter hem zit Jansje. Ze trapt hem zenuwachtig tegen de hielen, maar hij voelt dat niet eens.

JULLIE KUNNEN HELPEN!!

„Mijn beste jongens en meisjes,” zegt die neger, „goedemorgen, allemaal. Wij gaan eerst bidden tot de Heiland.”

Het is doodstil in het lokaal. Voorzichtig vouwen zich de kinderhanden. Het lijkt zo anders dan alle dagen. De meesters van school praten anders, niet zo . . . ja, hoe . . . ? De stem van de neger luidt als een bronzen klok door het lokaal.

„Heiland in de hemel. Hier zijn we allemaal. Ik ben gekomen om deze kinderen te vertellen van hun zwarte vriendjes en vriendinnetjes, grote en kleine, daarginds in het oerwoud. Zet hun harten wijd open, Here Jezus. Vul die harten met liefde, Here Jezus. Dat is nodig. Amen!! Amen!!”

Ze hebben de ogen weer open. De meesters van school zeggen nooit tweemaal achter elkaar amen. Deze neger wel. Maar niemand lacht.

Rusten de ogen van de neger nu een ogenblik op Gijs Braai? O, het is misschien maar verbeelding.

„Jongens en meisjes, blanke vrienden en vriendinnen van mij, laten we dat mooie Nederlandse vers eens zingen. Dat heb ik ook aan mijn kinderen in het ziekenhuis geleerd. En

mijn vrouw stond te schreien toen ze het hoorde. Jullie kennen dat? Kind'ren van één Vader . . . !”

Ze knikken, hun gezichten glanzen van plezier.

De neger heft een zwarte hand op. Die hand is aan de binnenkant een heel stuk lichter dan aan de buitenkant.

Kind'ren van één Vader,
reikt elkaar de hand!
Waar wij mogen wonen,
in wat streek of land,
hoe wij mogen spreken,
in wat tong of taal,
kind'ren van één Vader
zijn wij allemaal!

Gijs Braai zingt mee, maar niet boven de anderen uit.

Mijnheer Veraart kijkt even naar de voorste rij. Verwonderd blijven zijn ogen rusten op Gijs Braai. Maar dan moet hij wel met de kinderen meeluisteren naar de neger.

„Mijn beste jongens en meisjes! Het is heerlijk om hier bij jullie te zijn. Ik ben een neger en ik kom regelrecht uit het oerwoud vandaan. Daar liggen jullie zwarte vrienden en vriendinnen in het ziekenhuis. Ik ga jullie daarvan vertellen. Blanke mensen hebben veel voor mij gedaan, toen ik in Nederland was, lang geleden. Alles hebben ze voor mij gedaan, want ze hebben mij van de Here Jezus verteld, dat Hij de Zoon is van God. Ik geloof in Hem. Nu is Hij ook mijn Héiland!”

Het klinkt als een juichkreet door het lokaal, de kinderen zitten onbeweeglijk.

„Toen ik alles wist van die Zoon van God, dat Hij zalig maakt wie in Hem gelooft, ben ik teruggegaan naar het oerwoud. De anderen moesten het ook weten. Ik riep ze! Ik riep ze en ik zei: „Kom tot de Heiland, kom tot de Heiland!!”

Er kwam een blanke dokter uit jullie land naar ons toe, die zette een groot ziekenhuis in het oerwoud. Hij zei: „Nu zullen ze komen met hun zieken en ik zal ze helpen.”

We waren zo blij, zo gelukkig. Als de dokter ze hielp, zou ik ze vertellen van Jezus, de Heiland. We wachtten, we

wachtten lang. Er kwam niemand. We zagen ze loeren achter de bomen. Ik stak mijn hand op en riep ze, maar ze waren bang voor de blanke dokter en de zusters. Ze kwamen niet . . .”

Het rode gezicht van Gijs Braai wordt nog roder. En toch kijkt die neger zijn kant niet uit, helemaal niet. Hij kijkt alle rijen langs, hij kijkt ook naar de onderwijzers en de juf-frouws van de school.

„Nee, ze durfden niet, ze waren bang . . .”

Gijs Braai staat weer midden op de weg, zijn handen smijten een dikke bal naar het hoofd van die neger, die daar staat te vertellen.

Zijn harde stem schreeuwt overal bovenuit: „Hé, lelijke zwarte nikker . . .”

De neger steekt de hand op. Hij wijst naar boven.

„We bleven wachten. Mijn beste jongens en meisjes, als je zeker weet, dat de Heiland helpen kan, dan kun je véél, dan wacht je niet alléén.

Het was heel moeilijk om de moed niet op te geven.

Alle dagen knielden we met elkaar neer en baden: „Here Jezus, laat ze komen. Laat ze komen. Neem die angst weg. Amen. Amen!!”

Het was net of de Heiland ons niet hoorde. Maar Hij hoorde ons wèl.

Hij verhoorde ons ook. Op een morgen gebeurde het wonder. Een wonder, jongens en meisjes.

Ik stond bij de deur en zag plotseling een vrouw uit het bos op het ziekenhuis afkomen. Dat was nog nooit gebeurd. Ze

droeg een kind op de heup, een ziek kind. Ze ging langs me heen en vroeg me waar de dokter was.

Maar de dokter kwam er al aan. Hij deed of het heel gewoon was. Ik zal het nooit vergeten. Maar toen hij het kind hielp, stonden de tranen in zijn ogen. Een week later was het kind een stuk beter. Ik kon het in onze eigen taal van Jezus gaan vertellen. En toen kwamen er meer.

Eerst één en toen nòg een en wéér een.

We dankten onze Heiland op de knieën voor zoveel goeds, voor zoveel zegen. We zongen zo hard op een avónd, dat ze in een grote groep kwamen luisteren. En nu is het ziekenhuis zo vol! De blanke dokter heeft me naar jullie land gestuurd. Ik kom om hulp, om geld, om geschenken.

Misschien zijn er mannen en vrouwen, die naar ons toe willen komen. Het is zo nodig. En jullie kunnen ook helpen, jullie allemaal.”

Gijs Braai legt zijn handen op de knieën, op elke knie een. „Jullie kunnen óók helpen . . .”

Hier is hij, Gijs Braai. Wat kan hij doen? Centen heeft hij niet; ze hebben tien kinderen en ze hebben meestal net genoeg om te eten en te drinken. Wat kan hij doen?

„Mijn beste jongens en meisjes. Hebben jullie wat te missen? Hebben jullie iets voor die zwarte kinderen in het ziekenhuis? Ze liggen er zo lang, ze hebben zo weinig, ze hebben niets . . .

Vraag thuis eens of jullie wat geld mee mogen brengen. En als er geen geld is, denk dan eens na, of je iets te missen hebt, iets waar ze mee spelen kunnen. Ik zal hun vertellen, dat jullie het hebben meegegeven. Kind'ren van één Vader, zal

ik zeggen. Ze moeten weten, dat jullie aan hen denken, met hen meeleven. Ik wil graag dat mooie vers horen, dat mijnheer Veraart jullie geleerd heeft:

Hoort gij die stemme,
roepend uit de verte . . .”

Zijn zwarte hand gaat omhoog, hij geeft de maat aan. Hij doet dat anders dan mijnheer, maar dat komt er niets op aan. Ergens ver weg staat een ziekenhuis, daar zijn zwarte mensen, die van Jezus horen, daar zijn zwarte kinderen, die om hulp vragen.

Ze zitten zo recht op hun stoelen, zo strak en gespannen.

Er gaat een machtig geluid door dat gymnastieklokaal. De neger zingt mee met die stem als een torenklok.

Hij zingt boven allen uit.

Nee, niet boven allen. Niet boven Gijs Braai uit, die nog nooit zo heeft gezongen als op deze morgen, als in dit uur. Mijnheer Veraart kijkt naar hem, hij heft een hand op om te wenken. Maar die hand zakt omlaag.

Gijs Braai zingt zo vol vuur, dat mijnheer Veraart kucht van ontroering.

Ook de neger kijkt naar hem.

Hij moet dat wel doen, zo'n machtige stem heeft Gijs Braai en zo vurig glanzen zijn ogen.

Jullie kunnen helpen, zegt die neger? Ha, dat is mooi!! Hij weet wat!!! Geld zullen ze wel niet hebben thuis. Maar hij wéét wat! Hij weet al lang wat! Hij weet iets prachtigs!

Jullie kunnen helpen!!

Ja, ja, hij zal helpen! Hij, Gijs Braai.

Heeft hij gisteren lopen jouwen achter deze neger aan.??

Kan dat wáár zijn?

Juichend gaat zijn harde jongensstem door het lokaal, gelijk op met de stem van die neger.

Hoort gij die stemme,
roepend uit de verte,
smekend om redding?
't Is een stem der smarte;
't klinkt als een angstkreet,
afgeperst aan 't harte,
biddend en klagend.

Hoort toch, gij Christ'nen,
't heidendom vraagt hulpe.
Ziet! 't heft ten hemel
de gebonden handen.
O, 't zijn uw broeders,
denkt aan hunne banden,
brengt hun uw Heiland.

Zegt de gebond'nen:
Hier is uw Verlosser;
Hij, die u liefheeft,
wilde voor u lijden;

wil van uw zonden
eeuwig u bevrijden,
Hij draagt uw noden.

De neger vouwt zijn handen en dankt.

Met die stem als een torenklok dankt hij zijn Heiland.

Maar Gijs Braai kan niet meer stilzitten. Hij staat een seconde met de anderen in de rij naast de stoelen.

Dàn, met een vaart, schiet hij weg, duwt iedereen op zij en vliegt de gang in. Hij schuift in zijn klompen en holt naar de deur.

De stem van mijnheer Veraart roept hem terug. Maar Gijs Braai kan daar nú niet naar horen. Stomverbaasd staat Jansje in de gang en kijkt hem na. Ze schuift vlug naar Riek en Henny.

„Hij is bang, hoor,” zegt ze, „hij is zeker bang!”

Ze kijken angstig om, of die neger hèn niet aan zal wijzen. Maar de neger is in het lokaal gebleven.

Gijs Braai rent over het speelplein, de weg op.

Achter zijn rug roept mijnheer Veraart nog een keer, staande in de deuropening. Maar Gijs hoort dat niet eens.

O, hij weet iets moois, iets moois!!! Hij gaat het mooiste halen wat hij heeft.

Hij rent de Benedenweg op, een zijpaadje in, waar zijn huis staat.

Moeder werkt bij omoe op dit uur, maar dat hindert niet. De achterdeur is altijd los. Hij vliegt het keukentje door, de zoldertrap op en rukt boven een kast open.

Daar ligt, blinkend en glanzend, de nieuwe zaag van oom Gijs.

Hij aarzelt geen ogenblik, hij grijpt die beet, is met dezelfde vaart de trap weer af en holt de weg terug.

Het schoolplein is nog vol kinderen.

Jansje schreeuwt verbaasd zijn naam, maar hij luistert niet.

Wim staat met open mond naar hem te kijken midden op het speelplein, maar hij ziet het niet.

Hij vliegt de lege gang in.

Hij rent langs de deuren, zijn klompen slingeren langs het graniet, één hier, één daar. Hij stuift het gymnastieklokaal binnen.

De neger is er nog, zijn zwarte hand ligt op het tafeltje.

Gijs stottert van haast: „Kijk es effen, ik heb wat! Een fijne figuurzaag. Kunnen ze uren mee werken, dágen... Zeg maar:

„van Gijs” . . . enne . . . hoor es . . . zeg maar, dat ik later ook kom . . . als ik groot ben . . . Als . . . timmerman, hè? Kan ik ze toch net zo goed van de Here Jezus vertellen. Zèggen, hoor!!”

Hun gezichten zijn een ogenblik vlak bij elkaar, een blank en een zwart. Er is opeens geen gisteren meer, er is alleen maar vandaag. De hand van de neger ligt op de schouder van Gijs Braai.

„Mijn beste jongen, God zegene je. Ámen! Ámen!!”

Het volgende ogenblik is Gijs Braai het lokaal uit. Hij vliegt door de gang, vindt zijn klompen.

Hij schiet de speelplaats over, de weg op.

Daar staan ze alle zeven.

Ze hollen achter hem aan en roepen en schreeuwen en vragen.

„Kom maar,” zegt Gijs Braai, „kom maar, jongens . . .”

Piet is weer de laatste. Jansje rent vlak achter Gijs.

„God zégene je,” zei die neger tegen hem.

Tegen hèm!

„God zegene je! Ámen! Ámen!!”

INHOUD

	Blz.
1. De club van acht	7
2. Gevechten in de sneeuw!! . . .	13
3. Kom, jongens! Kòm!!	21
4. De man uit het oerwoud . . .	27
5. Angstige ogenblikken	35
6. Jullie kunnen helpen!! . . .	42